

Пуанкаре, А.М. Ляпунова, Ж.Л. Лагранжа, які виділяють такі типи стійкості: структурна та результуюча стійкість траєкторії; статична, динамічна, стійкість за початковим положенням, стійкість інваріантної множини, стійкість до зовнішніх збурень, тощо.

Слід зазначити, що застосувати вищезначені типи стійкості щодо промислового підприємства не вважається доцільним, оскільки воно є складною відкритою цілеорієнтованою соціально-економічною системою, саме тому дослідження економічної стійкості повинно ґрунтуватися на принципах: комплексності, багатовимірності, цілісності, гнучкості, ієрархічності, інформаційної забезпеченості.

На підставі проаналізованих методичних підходів щодо визначення поняття «стійкість» вважаємо, що «економічна стійкість підприємства» – це його здатність протистояти та адекватно реагувати на збурюючі фактори макро-, мезо- і мікросередовища з високим ступенем варіабельності, зберігаючи при цьому рівноважний стан протягом тривалого часу, з метою самозбереження та досягнення запланованих результатів діяльності господарюючого суб'єкта (приріст вартості підприємства).

Список літератури: 1. *Латфуллин Г.* Теория менеджмента : учебник для вузов / Г. Латфуллин, А. Никитин, С. Серебрянников. - СПб. : Питер, 2014. - 464 с. 2. *Винер Н.* Кибернетика, или Управление и связь в животном и машине. / Н. Винер, пер. с англ. И.В. Соловьева и Г.Н. Поварова. – 2-е издание. – М.: Наука; Главная редакция изданий для зарубежных стран, 1983. – 344 с. 3. *Бир С.Т.* Мозг фирмы. Перевод с англ. М. М. Лопухина, Изд. 2-е, стереотипное. — М.: «Едиториал УРСС», 2005. — 416с. 4. *Новосельцев В.Н.* Теория управления и биосистемы / В.Н. Новосельцев. – М.: Наука, 1978. – 319 с.. 5. *Сергеев В.М.* Пределы рациональности : термодинамический подход к теории экономического равновесия / Сергеев, В.М. - М. : ФАЗИС, 1999. - 146 с.

О.Е. Соколов, соискатель ХНУРЭ, г. Харьков

КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ МОДЕЛЬ МАШИНОСТРОИТЕЛЬНОГО ПРЕДПРИЯТИЯ – ОТКРЫТОЙ МОБИЛЬНОЙ СИСТЕМЫ

Деятельность машиностроительного предприятия представляет собой согласованный во времени и пространстве процесс использования потоков ресурсов (сырья, материалов, оборудования, денег, трудовых ресурсов,

информации), а также их запасов, которые помогают балансировать и поддерживать эти потоки для получения запланированных результатов деятельности.

Характерными признаками рыночной деятельности современного машиностроительного предприятия является ориентация на товарные рынки, «ситуационное управление», эффективное функционирование информационной системы, активное влияние на государственную политику и рынок с целью своевременного формирования спроса на продукцию, формирование системы стимулирования инновационной активности персонала предприятия, оперативное внедрение наиболее конкурентоспособных идей, ориентация на достижение долгосрочного коммерческого успеха, что обеспечивает предприятию относительную независимость от состояния рынка в периоды временного ухудшения конъюнктуры рынка.

Следует заметить, что в настоящее время существует несколько «концепций предприятия»: ресурсная, информационная, поведенческая и тому подобное. Все больше сторонников приобретает концепция предприятия как «открытой системы», для которой характерной чертой является применение механизма управления, базирующегося на выявлении проблем, генерации новых решений, стратегическом управлении преимущественно по «слабым сигналам».

С позиций системного подхода машиностроительное предприятие, как любой экономический объект, является открытой социально-экономической, сложной, иерархической, самостоятельной, дискретной системой, которая характеризуется набором основных параметров, определяющих место и роль данного объекта в процессе его рыночной деятельности и отличающих его от всех остальных объектов на рынке.

Определим систему как группу объектов, которые характеризуются определенными общими свойствами, обеспечивающими возможность рассматривать данную систему в значительной степени изолированно. В качестве основных объектов (подсистем) системы целесообразно выделить

такі, як виробництво, фінанси, маркетинг, НІОКР, кадри, логістика. Для малих підприємств сукупність підсистем буде обмеженою по порівнянню з більш великими підприємствами.

Для проведення більш точного дослідження необхідно відобразити зв'язи даної системи з іншими об'єктами, які в своїй сукупності створюють зовнішнє середовище по відношенню до синтезованої системи. Зовнішнє середовище для машинобудівного підприємства конкретизується поняттям «бізнес-середовище», якому притаманні такі риси, як складність, мобільність, взаємозв'язок факторів цього середовища, турбулентність і неуправляемість. Взаємозв'язок розглядаваної системи з бізнес-середовищем є двостороннім, що визначається наявністю прямих і зворотних зв'язків. Система функціонує під прямим впливом факторів бізнес-середовища (прямі зв'язки) і, в свою чергу, впливає на процеси, що відбуваються в бізнес-середовищі (зворотні зв'язки).

Показники, які складаються з вихідних, вхідних даних і показників стану системи, змінюються в процесі функціонування системи і в часі. При цьому, доцільно сукупність показників розглядати як збалансовану систему.

Таким чином, було тезисно, в загальному вигляді викладено підхід до формування концептуальної моделі функціонування підприємства, що відображає зв'язок між входом і виходом системи, внутрішні зв'язки і зв'язки даної системи з нестабільним бізнес-середовищем.

О.М. Левчук, старший викладач кафедри фінансів та кредити ХЕПУ

В.О.Шашин, магістр з економіки, випускник ДоННУ

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Соціально-економічні системи можна віднести до складних імовірнісних динамічних систем, в яких відбуваються процеси виробництва, розподілу,